

SCHOOLVEILIGHEIDSPLAN

Versie 2023

De Fontein

Inhoudsopgave

Inleiding, visie en waarden

1. Preventie (aansluitend op paragraaf 3.5 veiligheidsplan Federatie Veluwezoom en IJsselstreek)

1.1 Positive Behaviour Support (PBS)

1.2 Taakspel

1.3 Kidsteam

1.4 BAS

1.5 IPC

1.6 Methode Wonderlijk Gemaakt

1.7 Groepstraining

2. Pesten

2.1 Interne vertrouwenspersoon en anti-pestcoördinator

2.2 Omgaan met pestgedrag

2.3 Volgen van leerlingen

3. Meldcode Kindermishandeling

4. Doelen 2023-2025

Sociale veiligheid op school

INLEIDING

Visie en waarden:

De Fontein is een christelijke school. Onze christelijke identiteit is bepalend voor onze visie op leerlingen, ouders en het personeel

Wij willen de normen en waarden die we in de Bijbel lezen overdragen op de kinderen en daar zelf ook naar leven. De kernwaarden van de school zijn: Vertrouwen, Veiligheid en Verantwoordelijkheid. God vraagt van ons om Hem, onze naaste en onszelf lief te hebben. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen liefdevol omgaan met elkaar en plezier hebben in en om de school. Als school willen wij zorgen voor een veilige omgeving waarin kinderen autonoom mogen en kunnen zijn. Wij bieden kinderen vertrouwen in hun eigen kunnen. Ook leren we de kinderen verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen gedrag, hun eigen spullen en die van de ander.

Voor u ligt het schoolspecifieke gedeelte van het schoolveiligheidsplan dat aansluit bij het schoolveiligheidsplan van IJsselrijk. In dit plan wordt omschreven hoe De Fontein concreet invulling geeft aan dit plan.

In verschillende hoofdstukken wordt omschreven hoe wij de veiligheid van onze leerlingen waarborgen.

Binnen de school wordt op het gebied van sociale veiligheid zoveel mogelijk preventief gewerkt. De basis voor deze preventieve werkwijze ligt binnen de groepen. Werken aan duidelijkheid, structuur en voorspelbaarheid zijn belangrijke pijlers. De afgelopen jaren is er gewerkt aan het neerzetten van een groepsdoorbrekend voorspelbaar schoolklimaat.

De benadering die past bij ons als school is een positieve en opbouwende benadering. PBS biedt ons handvaten voor de omgang met onze leerlingen en met elkaar. Deze principes worden schoolbreed gebruikt.

Taakspel helpt ons om een gestructureerd, veilig klassenklimaat te creëren vanuit een positieve leerkracht- leerling interactie.

Door middel van het volgen van de ontwikkelingslijnen van BAS zijn wij in staat om een groepsdoorbrekende structuur en werkwijze te realiseren.

Door onze preventieve en veilige werkwijze hopen wij pestgedrag zoveel mogelijk te voorkomen. Ook in de aanpak van pesten is gekozen voor een preventieve aanpak. Deze staat omschreven in het anti-pestprotocol.

Dit schoolspecifieke plan zal elke twee jaar geëvalueerd en bijgesteld worden. Waarbij steeds kritisch gekeken wordt naar hoe de veiligheid op deze school beleefd wordt door de leerlingen. We gebruiken hiervoor onder andere onze vragenlijsten uit ZIEN, een programma vanuit Parnassys.

1.Preventie (aansluitend op paragraaf 3.5 veiligheidsplan IJsselrijk)

Uit onderzoek is gebleken dat het pedagogisch-didactisch klimaat dat in een klas heerst mede bepaalt of gedragsproblemen toenemen of juist afnemen. Als team vinden we het van belang om daarom zoveel mogelijk preventief aan de basis te werken. Concreet houdt dit in dat we werken aan een positief, voorspelbaar en gestructureerd schoolklimaat dat schoolbreed ingevoerd is door middel van PBS en het doorvoeren van BAS principes. Daarnaast wordt schoolbreed gebruik gemaakt van Taakspel. In de onderstaande paragrafen wordt verder uitgewerkt hoe er op de Fontein concreet inhoud gegeven wordt aan deze principes.

1.1 Positive Behaviour Support (PBS)

De letters PBS staan voor Positive Behavior Support. Op De Fontein vertalen we dit met: Goed gedrag kun je leren. We leren de kinderen lezen, taal en rekenen. Wat minstens zo belangrijk is dat we kinderen leren hoe ze zich goed gedragen. Sinds 2014 is de school gestart met de invoer van het PBS. In 2016 is de invoer van PBS en het spelen van Taakspel geïmplementeerd en merken we dat het werkend is in het creëren van een goed pedagogisch klimaat.

PBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Dit begint bij het gezamenlijk formuleren van de waarden die de school belangrijk vindt. Voor De Fontein zijn de kernwaarden: Veiligheid, Vertrouwen en Verantwoordelijkheid belangrijk. Bij

deze kernwaarden hebben we als team benoemd welk gedrag past bij deze waarden en leren we die gedragsverwachtingen de kinderen actief aan. Adequaat gedrag wordt hierna systematisch positief bekrachtigd. Hiermee wordt een veilig en positief schoolklimaat gecreëerd, waarin elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden onderwijs.

Aan het begin van het schooljaar wordt er in alle groepen gesproken over gedragsverwachtingen die gelden binnen de school. Vanuit het kidsteam worden de gedragsverwachtingen ingeroosterd. In overleg, en waar nodig, kan van dit rooster afgeweken worden mocht een andere nodig zijn. In elke groep worden ook groepsverwachtingen afgesproken. Deze school- en groepsverwachtingen zijn zichtbaar in de klas d.m.v. fotokaarten en worden gedurende het schooljaar in de klas besproken. De gedragsverwachtingen worden regelmatig onder de aandacht gebracht in de nieuwsbrief van school. Gedragsverwachtingen worden inge oefend door middel van het goed-fout-goed principe. Onderliggende gedachte hierin is dat kinderen goed gedrag aan kunnen leren. Het gedragsteam monitort en organiseert dit.

Ook in de omgang met elkaar is merkbaar dat er onderwezen wordt middels de principes van PBS. Leerkrachten zijn vooral positief in hun benadering naar de leerlingen toe, ze proberen oog te hebben voor iedere leerling. Doordat er meer aandacht naar positief gedrag uitgaat zal het negatieve gedrag minder aandacht krijgen en daarmee ook minder voorkomen binnen de groepen. Een veiliger klimaat ontstaat.

Bij binnenkomen in de klas verwelkomt de leerkracht de leerling met het geven van een hand of kiezen de leerlingen een andere vorm van begroeten.

1.2 Taakspel

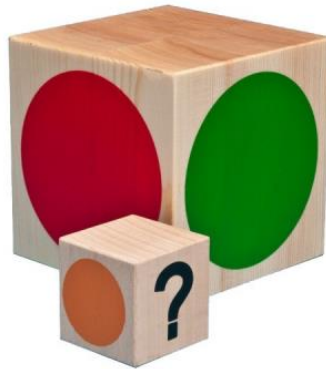
Taakspel is een programma voor klassenmanagement. Het geeft de leerkrachten een effectief middel om een gestructureerd en veilig klasklimaat te creëren, onder andere door het scheppen van een heldere en positieve structuur en het bevorderen van positieve leerkracht-leerling interacties en relaties tussen leerlingen onderling. Uit onderzoek vanuit de Erasmus Universiteit blijkt dat Taakspel-kinderen na afloop van het programma minder externaliserend gedrag vertonen en betere relaties met leeftijdsgenoten hebben.

Met Taakspel houden leerlingen zich beter aan klassenregels. Daardoor neemt onrustig en storend gedrag af. Leerlingen kunnen dan beter en taakgerichter werken. Bovendien ontstaat er een prettiger klasklimaat. De leerkracht geeft tijdens het spelen van Taakspel complimenten en negeert ongewenst gedrag. Er ontstaat meer structuur in de klas: de nadruk ligt op het gewenste gedrag en de leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun eigen gedrag. Op de Fontein wordt in alle groepen taakspel gespeeld.

1.3 Kidsteam

Het Kidsteam is een team met vertegenwoordigers uit de groepen 2 t/m 8, ouders en het team. Het Kidsteam komt 4 tot 6 keer per jaar bij elkaar en is betrokken bij het reilen en zeilen van de school: wat kan beter, waar kan meer aandacht aan besteed worden?

Doel daarbij is om leerlingen meer eigenaar te maken van eigen handelen en ze een stem te geven binnen de school.

1.4 BAS

BAS staat voor 'Bouwen aan een Adaptieve School'. Het BAS+project bestaat uit bouwstenen waarmee een school adaptief onderwijs kan realiseren. BAS+ onderscheidt zeven ontwikkelingslijnen.

Op dit moment wordt er op de Fontein gewerkt (of is er gewerkt) aan de volgende ontwikkelingslijnen:

- 1) *structuur*: inrichting en aankleding van school, klas en plein en voorspelbaar handelen van de leerkracht.
- 2) *interactie*: naast het rapport hebben we een portfolio, vanuit PBS werken we aan een veilig klimaat voor alle kinderen, als jaardoel hebben we binnen IPC kindgesprekken en persoonlijke doelen staan wat de interactie tussen lkr. en lln. ook zal bevorderen
- 3) *zelfstandige leerhouding*: omgaan met regels en afspraken, tijdbewustzijn en planning.
- 4) *instructie*: instructie geven aan verschillende niveaus zodat ieder kind aan wordt gesproken. We maken gebruik van het DI-model.

5) *samenwerkend leren*: binnen IPC zullen de kinderen veel leren in het samenwerken. Alle 21ste - eeuwse vaardigheden komen hierin naar voren.

6) planningssysteem: grote zorgstructuur loopt goed, kleine zorgcyclus zijn we aan het ontwikkelen

7) *teamleren*: we werken met meerdere leerteams en coördinatoren dit jaar staan IPC en rekenen centraal.

1.5 IPC

Het International Primary Curriculum is een basisschoolcurriculum voor de zaakvakken en een onderwijsconcept waarin leren centraal staat. Kinderen leren (wetenschappelijk bewezen) op hun best door boeiende, actieve en zinvolle lessen. IPC werkt met duidelijk omschreven leerdoelen en thema's. Elk thema sluit aan op de emotionele en geestelijke ontwikkeling van het kind en is zo opgebouwd dat de focus op het leerproces ligt.

Bij IPC komen een aantal ontwikkeldoelen doorlopend aan bod tijdens de thema's. Het gaat om: aanpassingsvermogen, communicatie, samenwerking, onderzoek, moraliteit, doorzettingsvermogen, respect en bedachtzaamheid. Duidelijk is dat dus ook tijdens IPC gewerkt wordt aan Burgerschap; de basisvaardigheden die de leerlingen nodig hebben om samen te leven en samen te werken.

Deze ontwikkeldoelen hangen duidelijk zichtbaar in de klaslokalen.

1.6 Methode Goed Gedaan!

Op onze school is de Methode Goed gedaan! aanwezig. Deze methode geeft op een positieve en concrete manier aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Dit draagt bij aan een prettig schoolklimaat en geeft de kinderen een goede basis mee voor later.

Goed Gedaan! voldoet aan de kerndoelen sociaal-emotionele ontwikkeling zoals die in het voorjaar van 2006 zijn vastgesteld en besteedt aandacht aan inzichten en vaardigheden die nodig zijn voor actief burgerschap. Net als het gebruik van Taakspel.

Goed Gedaan! bestaat uit zestien lessen per jaar, waarbij per les één onderwerp centraal staat. In het programma komen twaalf competenties aan bod, te weten: zelfkennis, relativeren, zelfvertrouwen, zelfbeheersing, bewust keuzes maken, verplaatsen in anderen, omgaan met verschillen, rekening houden met anderen, weerbaarheid, samen spelen en werken, samen op internet, omgaan met media-informatie.

Schoolbreed hebben we afgesproken dat we Taakspel gebruiken en deze methode Goed Gedaan als bronnenboek gebruiken.

1.7 Methode Wonderlijk Gemaakt

Voor de Sexuele Vorming van onze leerlingen maakt onze school gebruik van de methode Wonderlijk Gemaakt.

De belangrijkste boodschap van *Wonderlijk gemaakt Basis* is dat elk kind er mag zijn, ongeacht wat hij of zij voelt, meemaakt of doet. Elk kind is geschapen door God de Schepper. Elk kind is het waard om gekend, geliefd en beschermd te worden.

Wonderlijk gemaakt Basis biedt lessen voor elke groep van de basisschool. Voor de groepen 1 tot en met 6 zijn dat 4 lessen per jaar, en in groep 7 en 8 zijn dat elk 7 lessen. In totaal zijn het 38 lessen waarmee de doorgaande lijnen geborgd worden. Naast de lessen biedt *Wonderlijk gemaakt Basis* achtergrondinformatie over de ontwikkeling van kinderen, christelijke visievorming en omgaan met kindermishandeling (waaronder seksueel misbruik).

De lesdoelen per les zijn gericht op kennis, vaardigheden en houdingen. Elke les is bovendien gekoppeld aan één of twee rode lijnen van de methode (zelfbeeld, duurzame relaties, sociale normen of weerbaarheid). Ook worden acht christelijke uitgangspunten benoemd. Daarin is de waardengerichte aanpak terug te zien. Bij elke doorgaande lijn staan twee christelijke waarden benoemd.

Wonderlijk Gemaakt Basis is sinds augustus 2021 een door het RIVM erkende interventie.

1.8 Groepstraining

Soms wordt besloten om een klassikale training aan te bieden aan een groep als er ondanks veel preventie toch een onveilige sfeer aanwezig blijft. Dit wordt gedaan door inzet van een groepstraining. Een aantal jaren hebben we hiervoor de expertise van Paxze gebruikt. Door middel van rollenspellen, interactieve leergesprekken, drama oefeningen, psycho-fysieke oefeningen, samenwerkings- en huiswerkopdrachten leren kinderen hun eigen competenties kennen en versterken. Vanuit dit ontstane zelfvertrouwen wordt toegewerkt naar meer vertrouwen in de ander en de groep. De docent is bij de lessen aanwezig om gedurende de week met de kinderen de lesstof te herhalen en door middel van verwerkingsopdrachten de verdieping te zoeken.

De inhoud van de lessen wordt zoveel mogelijk afgestemd op de behoefte van de groep en de school. Ook vindt er een ouderavond plaats voor de eerste les. Er worden verschillende thema's behandeld zoals: kennismaking met elkaar en het thema, vertrouwen in jezelf, samenwerken, basisgevoelens en gedachten.

2. Pesten

2.1 Interne vertrouwenspersoon en anti-pestcoördinator

Binnen de school is een contactpersoon aangewezen, zij draagt ook zorg voor het anti-pestbeleid. Leerkracht Joke Hengeveld neemt deze taak waar. In het schooljaar 2023-2024 wordt Johanna Zandbergen ingewerkt om deze rol van Joke over te kunnen nemen in 2024.

Taken:

- Jaarlijkse presentatie in alle groepen als vertrouwenspersoon.
- Fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten. En in voorkomende gevallen gesprekken voeren met kinderen die hebben aangegeven zich niet veilig te voelen.
- Preventie op het terrein van seksuele intimidatie, discriminatie, machtsmisbruik, seksueel misbruik, pesten en geweld binnen de schoolorganisatie. Hiervoor is zij geschoold conform de meldcode kindermishandeling.

- Scholing door het bijwonen van de drie netwerkbijeenkomsten per jaar waarbij ervaringen worden gedeeld, scholing plaatsvindt en beleid wordt voorbereid rondom het onderwerp immateriële veiligheid.

In het veiligheidsplan van IJsselrijk staat meer geschreven over haar taken en bevoegdheden (hoofdstuk 1.1.4. en hoofdstuk 1.1.6.).

2.2 Omgaan met pestgedrag

Binnen de Fontein wordt er zoveel mogelijk preventief gewerkt waardoor er minder pestgedrag voorkomt. Als er signalen komen van pestgedrag dan wordt dit serieus genomen. De supportgroep aanpak wordt opgestart. Dit gebeurt altijd in overleg met de anti-pest coördinator en ib'er. Het begeleiden van deze aanpak wordt gedaan door een collega met kennis van de aanpak en de achtergronden. Om hier kennis van te nemen is een boek aangeschaft dat staat in de orthotheek. Hoe wij omgaan met pestgedrag is verder uitgewerkt in het anti-pest protocol.(zie bijlage)

2.3 Volgen van leerlingen

Zien:

Om de leerlingen goed in beeld te houden wordt gebruik gemaakt van ZIEN.

Zien! is een systeem dat gebruikt wordt om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. Leerlingen vullen de lijsten één keer in (oktober). Leerkrachten twee keer. De lijsten gaan over het leer- en leefklimaat en over de sociale vaardigheden. De resultaten worden door de leerkracht meegenomen in de aanpak voor de groep en de leerling.

Tevredenheidspeilingen

Naast Zien! worden er elke twee jaartevredenheidspeilingen afgenomen bij groep 5-8, ouders en personeel. Deze peilingen geven de directie en het team inzicht in de punten waaraan gewerkt moet worden. De doelen die gesteld worden naar aanleiding van de peilingen staan in het schooljaarplan.

3. Meldcode Kindermishandeling

Sinds 1 juli 2013 zijn organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren op grond van de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht om een meldcode te hanteren. De meldcode richt zich op huiselijk geweld en kindermishandeling, daaronder ook begrepen seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking, eengerelateerd geweld, oudermishandeling (kind-oudergeweld), ouderenmishandeling en huwelijksdwang.

De verplichting om een meldcode te hanteren heeft tot doel beroepskrachten te ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Een meldcode bevat o.a. een stappenplan, dat de leerkracht stap voor stap door het proces leidt vanaf het moment dat hij

signaleert tot aan het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding.

Een groot aantal leerkrachten van De Fontein heeft in het verleden de cursus Meldcode gevolgd. In het schooljaar 2022-2023 zijn tijdens een studiedag de belangrijkste aspecten van deze meldcode onder de aandacht gebracht. Het opstellen van een specifieke Meldcode voor De Fontein staat bij de doelen van leerjaar 2023-2024.

4. Doelen komende periode (2023-2025)

De komende periode blijven we werken aan de borging van PBS en taakspel. Nieuwe leerkrachten nemen we mee in de principes van PBS en taakspel. Het werken met Taakspel dient geëvalueerd te worden. We onderzoeken daarnaast of deze methode nog het best bij ons aansluit.

Het PBS-kidsteam is na de coronaperiode weer opgestart. Schooljaar 2023-2024 moet worden nagedacht over het inwerken van een teamlid om de continuïteit van het kidsteam te waarborgen.

De doelen van dit schooljaarplan zijn o.a. kindgesprekken. Onze IB-er in opleiding neemt vanuit haar opleiding het team mee in een stukje visieontwikkeling hierop. Daarna gaan we nadenken over de praktisch invulling hiervan.

De BAS principes die we gebruiken worden omgezet in afsprakenkaarten en Powerpoints.

Meldcode: in het schooljaar 2023-2024 wordt een meldcode op maat gemaakt voor De Fontein, waarin het Basismodel Stappenplan voor de Fontein wordt ingevuld. Op dit moment gebruiken we de meldcode van IJsselrijk.